

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

70. ÉVFOLYAM

2000. DECEMBER

No. 6 (325), Vol. 70, December 2000, USPS 178-560

6. SZÁM

Itt a karácsony!

Itt a karácsony!

Itt a Megváltó!

Szálljon az égig boldog énekszó!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Itt a Megváltó!

Itt a szeretet!

Elhagyott, árva senki nem lehet

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Szálljon a jó hír!

Vigyük szerteszét!

Hirdessük Isten nagy szeretetét!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Hirdessük szóval,

tettel, étellel:

Jézusban Isten szívére ölel!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Itt a karácsony!

Itt a Megváltó!

Szálljon az égig boldog énekszó!

Eljött a mennyből.

Emberré lett.

Ő hoz a földre békességet.

Türmezei Erzsébet

KARÁCSONY LÉNYEGE

A múltó évek válatkozásában ismét karácsony ünnepéhez jutunk. Ezen a drága és szent ünnepen szerte a világon, titkon avagy nyíltan, ismét elszállnak lélekben az emberek abba a kicsiny és egykor földrajzilag jelentéktelen városkába, Betlehembe, és annak is egyik eldugott zugába, az imádás házává szentelt csodálatos istállóba, hogy a hajdani pásztorokkal egyetemben lerójják szívüklekük és egész lényük alig kifejezhető hódolatát a jászolba fektetett, egyszerűen pólyált Gyermekeknek, Isten egyszülött Fiaának, magának a földreszállt Istennek. Ez a lelki találkozás hatja át különösen a hívőket, bár ez a nap megragad még olyanokat, akikre a Szabadítóról, a Megváltóról való beszéd egyébként nem tesz különösebb benyomást.

A karácsonyünnep lényegét ugyancsak félreismerjük, ha a felszínen keresünk magyarázatot arra a hangulatra, azokra az érzésekre, amelyek az embereken ebben az időben, jóllehet különféle megnyilatkozásban, erőt vesznek. Az igaz, hogy a karácsony a szeretet ünnepe, s az ilyen ünneplés abban juthat leginkább kifejezésre, ha azok, akik valamilyen módon összetartoznak, kapcsolataikat kihangsúlyozottan ápolják, vagy ha a bennük lévő szeretetnek ajándékozás formájában nyitnak utat. És mégsem lesz igazi a karácsony. Mert az első karácsony az isteni szeretetnek és kegyelmező könyörületességnek a kinyilvánulása. Azon a bizonyos napon, amikor Jézus Krisztus emberré lett, az örökkévalóság tört be ebbe a véges világba, az Istenség lépett közvetlen kegyelmi kapcsolatba az Általa teremtettekkel.

Krisztus azért jött, és jön ma is, hogy elvegye a világról a bűn átkát, hogy megszabadítsa az embert annak következményeitől, hogy alkalmat teremtsen

a lelkek megújulására, hogy alkalmas időben végbemehessen a világnak az örökkévalóságban látható újjáteremtése.

Azonban mindez nem általánosan értenő. Isten nem népekhez és nemzetekhez, hanem egyénekhez küldi a Szabadítót. Kinek-kinek egyénileg kell a bölcsőhöz járulni és felismerni a Gyermekekben a maga Szabadítóját, majd a kereszthalálra növekedett Férfiben a maga Megváltóját.

Ezért csak az tud igazán karácsonyünnepelni, aki nem külső feltételek kezelésére, hanem a megteremtésén vívódik, hanem hagyja, alázatosan, szívének megüresítésével, hogy végigömljék rajta az Isten kegyelme, amint kinyilatkoztatott Krisztus születésében.

Csak ekkor képes az ember, a földi viszonylatok legellentétebb körülményei közepette is, felülemelkedni e teremtett világ ítéletben való megkötöttségén és nyerni bepillantást az Úristen békességet és szeretetet nyújtó, ígérete szerint örökkévalóságra szánt, nagyszerű teremtő terveibe.

Ha felidézük az első karácsony történetét — olvasd: Lukács 2:1-20 —, ha számbavesszük mindazt a körülményt, ami azt megelőzte, meg kell látnunk, hogy Krisztus emberként való megjelenése nem jóságban, békességben, szeretetben, s megértésben található világban történt. Minden újabb karácsony ezt a tényt csak újlag kihangsúlyozza. De az Ő jövetele a békesség és szeretet, a maradéktalan Istendicsőítés és Istentisztelet megvalósulását célozta. Ehhez a drága célhoz visz közelebb az ideai karácsony is. Nem itt és nem is ahogy mi gondolnánk, hanem ott és akkor, amikor az Isten kedves idejében végbemegy új ének és új földnek a teremtése.

(Folytatás a 2. oldalon)

Kedves Olvasóinknak örömmel teljes, áldott karácsonyi ünnepeket és kegyelemben gazdag, békés új esztendőt szeretettel kíván

– a Szerkesztőség és az AMEK tisztikara.

Az elhanyagolt beteg

“... a beteget nem gyógyítottátok, a sérültet nem kötöttétek be...” (Ezékiel 34:4.)

“Nincs emberem!” – nemcsak a betesdai beteg jajkiáltása ez (vö. János 5:7), hanem az otthona magányában hagyott idős ember, a kórházak, az egészségügy fájdalmas ténye ez. Nincs vállalkozó csak “ennyiért”, közben a betegek, sérültek száma egyre nő, s ha ma nincs is köztünk településszéli “lepra-telep” – mint Jézus korában –, ahová már csak halni járnak, ahová egészséges nem léphet be, de szívünkben kirekesztjük, aki már nem lehet hasznos a közösségnek, hanem teher. Pedig tudjuk, hogy a kezelés elmulasztása csak növeli a bajt. Még a technikában is. A fékhiba komolyan nem vétele halálos katasztrófába viheti az utasokat. Az elhanyagolt beteg élete megrövidül. Nem kell halálra szenderítő injekció, elég ha ott-hagyjuk sebeiben.

Kellenek ma is az irgalmas samaritánusok, akik nem a sérült hovatartozását kutatják, sem faji, sem vallási téren, amikor segíteni kell. Akik nem a beteg pénztárcáját nyitják ki először, hogy elég-e a kezelése kiadásaihoz. Akik nem az ész sugallatára hallgatnak, mely a “nem éri meg”-et sulykolja. Akik nem a jogot kérdezik meg élvonalban, hogy tisztázódjék, ki is a hibás, hanem mindent megelőzve “arra a harmadikra” hallgatnak először is, az ész és a jog megelőzésével, mert az a szeretet.

Ezért hívta fel Schweitzer Albert a keresztényeket, hogy legyen bizonyos “mellékfoglalkozásuk”. Ami nem abból áll, hogy kiegészítsük főhivatásbeli fizetésünket, hanem időt szakítsunk közelünkben lévő betegek, sérültek látogatására, kötözésére. Ne hanyagoljuk el, hiszen testvéreink ők.

Két testvér közül a kisebbik állandóan előlki a nagyobbat. A kiszemelt jobb helyre

KARÁCSONY LÉNYEGE

(Folytatás az 1. oldalról)

Az újteremtés szükségének felismerése a Jásznál lélekben történő megjelenésünk által — hogy ezt kizárólag Jézus Krisztus hajtja végre azok javára, akik Őbenne odaadó hittel bíznak — érteheti meg velünk a leggyönyörűbb karácsonyi jókívánságot, amely valaha is elhangozhatott, és nyithat meg előttünk, szétszórásban élő magyarok előtt is gyönyörűséges mennyei távlatokat:

Dicsőség a magasságos mennyeiben Istennek, és a földön béke és jóakarati embereknek!

akar kerülni, ha kell a nagyobb testvér megsértése árán is. Az idősebb testvére csak ennyit mondott: “Miért löksz el magadtól, hiszen testvéred vagyok?!” – Igaz az is, hogy a gyengébb sokszor nem is igényli az erősebb segítségét, mert maga akar felerősödni és így túlszárnyalni a másikat.

Az tudja erősíteni a gyengét, aki túljutott a betegségen és mint lábadozó, szavakkal és tettekkel erősíti a “frissen mütött” szobátársát, kórházban, otthon, s az élet számos helyén és területén.

Isten iránti hálával teheti, mert megtapaszt

Sortűz 44 évvel ezelőtt

A mosonmagyaróvári evangélikus gyülekezetnek három halottja volt abban a sortűzben, ami 44 évvel ezelőtt, 1956. október 26-án dördült el a mosonmagyaróvári határőr-laktanya előtti téren. Letenyei Ferenc 24 éves segédmunkás has- és fejlövés, Őri László 16 éves ipari tanuló haslövés, s Hornyák Béla 36 éves szerelő pedig fejlövés következtében hunyt el. Mindhármójukat két nappal később temették el.

Ezt a tragikus eseményt azóta sem tudja feledni, sem a bűnös, aki kiadta a parancsot vagy meghúzta a ravaszt, sem az áldozatok. Több mint száz halott és megszámlálhatatlanul sok sebesült, testileg-lelkileg meggyomorított, később megfélemlített áldozat a sortűz mérlege. A túlélők és áldozatok nem kiáltanak bosszú után, ők megbocsátának, ha valaki 44 év elmúltával bocsánatot kérne tőlük. Ezt azonban mind a mai napig nem kapták meg. Sőt, cinikus módon packáznak azokkal, akiknek már régen elégtételt kellett volna szolgáltatni. Mint teszi Dudás István, katonáinak egy karlendítéssel tűzparancsot adó, egykori laktanyaparancsnok, aki ügyvédei segítségével mondvacsinált okokkal akadályozza az igazságszolgáltatást.

Pedig az idő sürget. Egyre fogy az Istentől kapott kegyelmi idő. Egyre kevesebben lesznek azok, akik még életükben hallhatnák azt a szót, hogy bocsánat. Életük napjai lassan leperregnek, elfogynak. Amikor Jézust keresztrefeszítették, két gonosztevő fogta Őt közre. Egyikőjük még ott is káromolta Őt, de a másik még időben, halála előtt bűnbocsánatért könyörgött. És ő megkapta a bűnbocsánatot. Azért imádkoztunk a gyásznapon (október 26-án) mi itt Mosonmagyaróváron, hogy Isten adjon olyan szívet a még élő bűnösöknek, mint az utóbbi gonosztevő szíve. Tudják kimondani még haláluk előtt a bocsánat szót azok felé, aiktól elvették az

talta Krisztus rajta könyörtől. bűnbocsánattal és testi egészséggel megajándékozó szeretetét. A jeruzsálemi Feltámadás-templomban egy kép érdekesen ábrázolja azt a kóst, melyet Ábrahámnak kellett feláldoznia fia helyett. Az a bokr, mintegy tövisdrót fogja körül az állatot. Ez a tövisbozót az oltár felett ismét megjelenik, emlékeztetve Jézus áldozatára. De ott már üres a bozót.

Jézus vállalta sérüléseinket a kereszten, mindent elvégzett értünk, üres a töviskoszorú, de üres a sírja is. Így vezet élő jelenlétével igéjén keresztül, hogy megtaláljuk “tüskebozótokban” a megsebzett testvért és gyógyítsuk testvéri szóval és kötöző tettekkel.

Szimon János, soproni ev. lelkész

életet, vagy akiknek tönkretették egzisztenciájukat, egészségüket, a mindenki által csak egyszer élhető életet.

Kiss Miklós, mosonmagyaróvári ev. lelkész

ESEDÉKES AZ ELŐFIZETÉS!

Kedves Olvasóink! Sziveskedjenek megnézni a címszalagot. Ha azon az *Előfizetése lejárt!* emlékeztetőt találják, kérjük, küldjék be előfizetésüket 2001-re s amennyiben vonatkozik, hátralékos előfizetésüket is egyenlítsék ki. Szerény kis lapunk, az *Erős Vár 70 évesen is* igyekszik azon, hogy az Északamerikába szakadt magyar evangélikusokat közösségi kapcsolatban tartsa, az egyház ügyeiről tájékoztassa, s hitüket mélyítse. Tehát arra az igazán csekély előfizetési díjra nagyon szükség van, ha csak nyomda-, posta- és kezelési költségekkel számolunk. Sajnos nem mindenki fizet, de emiatt senkitől sem vonjuk meg a lapot. A lap szolgálata biztosítására azért kérünk még felülfizetéseket is. Különösen hálások vagyunk azoknak, akik alkalmilag ilyen felülfizető adományokat beküldenek.

Az évi előfizetés (naptári évre) az USA-ban \$6.00, Kanadából US\$8.00, tengerentúlról légitóstán US\$15.00.

Szerk.

MINDENKI VERBUVÁLJON!

Kérjük olvasóinkat, tekintettel széleskörű lelkési és gyülekezeti hálózat hiányára, hogy szerezzenek olvasókat ismerőseik, barátaiak közül. Feltesszük, hogy itt is, ott is élnek evangélikusok, “régiek”, vagy akik mostanában kerültek ki Kanadába vagy az Egyesült Államokba. Küldjék meg nevüket, postacímüket. Mi pedig szívesen küldünk mutatványszámot részükre. Előre is megköszönjük ezt a lapot támogató fáradozást.

Szerk.

A HATALMAS ISTEN — EMBER

Az Ige testté lett! (János 1:14.)

Nevetséges, hogy a felséges egy-Isten emberré legyen, s egy személyben egyesüljön teremtő és teremtmény. Az ész teljes erővel tiltakozik az ilyesmi ellen.

Itt megrekednek a bölcs gondolatok, melyekkel az eget kutató ész Istent világkör-mányzó fenségében szeretné kifürkészni. Ehelyett az egész világot elhagyva Betlehembe kell sietnie, ahol istálló-jászolban egy Kisded fekszik. Bizony hideg zuhany ez az észnek.

Ne firtasd a kifürkészhetetlent. De amit nem tudtál kikutatni, éppen az ereszkedik a szemed elé, mikor e Gyermekeket látod anyja ölében. Emberré lett, Aki egészen úgy született és élt, mint a

többi. Ugyanaz a testalkata, életműködése, mint más emberfiának. Bizony senkinek se ötlenék eszébe, hogy ez a Teremtmény maga a Teremtő. Hol az a bölcs, aki valaha is kigondolhatott volna ilyesmit? Az észnek itt megalázkodva kell vaktságát bevallania. Hogy amikor Isten dolgait az égbe tola-kodva merészeli méricskélni, ugyanakkor nem veszi észre azt, ami szeme ügyében van.

□

Lenn a földön egészen egyszerű, sőt együgyű dolgok esnek, de fenn az égben mégis nagy becsük van azoknak. Csak egy szegény asszonyt látunk, a názareti Máriát. Rá se hederít senki, hiszen a város legjelentékeltenebb alakja. Senki se tud a nagy csudáról, amit hordoz. Csendesesen hallgat maga is. Mindenkinél kisebbnek érzi magát. Úgy indul útnak urával, Józseffel, hogy se szolgáljuk, se cselédjük. Maguk az úr is, meg a szolgálja is, az úrnő is, meg a cselédlány is. Házukat sincs kire hagyniok. Ahogy Betlehembe érnek is, lám milyen kivetettek! Mindenünnen takarodniok kell, míg végül az istállóba szorulnak közös szállásra, közös asztalra, s közös szalmára a barmokkal. Ugyanakkor hány gonoszült fennhéjázva fényes szállodában, tisztelt uraságként! *Senki se sejtette, mit művel Isten az istállóban!* A nagy paloták termeté elkerüli. Ehetik-ihattik ott a duhaj jókedv: az igazi vigasság és kincs rejtve marad előtte.

Micsoda gyászos éjszaka volt akkor Betlehemben, hogy ekkora fényt se vett észre!

Isten megmutatta, hogy semmibeveszi a világot. De a világ is kimutatta, hogy semmibeveszi az Istent.

□

Krisztus születése tiszta volt, bűnnélküli, és szent. Az ember születése pedig tisztalan, bűnös, és átokvert. Ezért nem lehet rajta segíteni — csupán a Krisztus tiszta születésével. Mivel Krisztus születését testileg nem lehet kiosztani — aminthogy ez nem is használna —, azért Isten lelkileg osztja szét mindenkinek az igében. Ha valaki szilárdan hiszi, hogy ezt ő is megkapja, annak Krisztus tiszta születése javára lesz.

Ez az útja-módja annak, hogy kitisztuljunk nyomorult Ádám-származásunkból. Krisztusnak azért kellett emberré születnie, hogy Benne újjászülessünk. Magára veszi a mi származásunkat, belemeríti a magáéba, s nekünk ajándékozza a sajátját, hogy benne megtisztulva megújuljunk, mintha az volna a sajátunk; hogy Krisztus e születésének minden keresztyén éppen úgy örülhessen s benne éppen úgy dicsekedhessék, mintha Krisztushoz hasonlóan testileg is Máriától született volna. Aki ezt nem hiszi, vagy kétféle — nem keresztyén az!

Íme ez az a nagy öröm, amiről az angyal beszél. Nemde vigasztalás és mérhetetlen kegyelem az Istentől, mikor az ember, ha hisz, azzal a kincsel dicsekedhetik, hogy Mária az ő valódi anyja, Krisztus a testvére, Isten az Atyja? Mert mindez igaz és valósággal megtörtént, ha hisszük.

Rajta légy, hogy Vele cserélve, születését sajátoddá tedd, A magadétól szabadulj meg, s az Övét vedd át. Ami meg is történik, ha úgy hiszed. Akkor máris bizonyosan Szűz Mária ölében ülsz, mint tulajdon, édes gyermeke. Ebben a hitben gyakorold magadat, ezért könyörögj, valameddig élsz, hiszen soha sem teheted az elég erőssé.

□

Krisztus tehát azoknak született, akik félelemben és rettegésben vannak. Országába is csak ezek tartoznak. Ezeknek kell prédikálnunk is, mint az angyal tette a megijedt pásztoroknak: *Íme hirdetek néktek nagy örömet!* Ez az öröm ugyan mindenkié, de csak a megrettent lelkűek és szomorodott szívűek alkalmasak rá. Ezek az enyének, ezeknek akarok örömet hirdetni. Hát nem csodálatos, hogy ez az öröm ott van legközelebb, ahol legnagyobb a belső nyugtalanság?!

E világ a pénznek, hatalomnak, s dicső-

ségnek örül. A megszorodott szív azonban nem vágyik egyébre, csak békességre és vigasztalásra. Tudni, hogy Istene — kegyelmes Isten-e? Emellett a világ minden öröme eltörpül. A kesergőknek kell hát prédikálnunk az angyal módjára: Halljátok, ti nyomorultak és sírók, boldog örömhírt hozok. Nem azért jött Krisztus emberként a földre, s nem azért halt kereszthalált, hogy a pokolba taszítson titeket, hanem, hogy nagy örömtökö legyen Őbenne.

Ha Krisztust helyesen akarod értelmezni és igaz valójában leírni, akkor arra kell figyelned, ahogy az angyal teszi ezt. Szerinte a Krisztus = *“nagy öröm”*. Ez ige mellől ne tágíts, mert erő van benne!

Luther Márton: “Jer, örvendjünk, keresztyének!”

CSAK FELTÉTELEKKEL!

A Torontóban székelő Kanadai Protestáns Liga ajánlatot tett Rómának, hogy kezdjenek együttárgyalásokba. Mindazonáltal a dialógus megindulása elé a következő feltételeket szabták: Róma jelentse ki, hogy (1) kizárólag Jézus Krisztusban van az üdvösség, hit által, (2) a Szentírás Isten teljes és tévedhetetlen kinyilatkoztatása a bűnösök üdvözülésére és minden ember tanítására, (3) Máriához és a szentekhez többé nem fohászkoznak, (4) a mise nem más, mint emlékezés, (5) a papoknak nincs mágikus hatalmuk bűnök megbocsátására, és (6) a pápának nincs jogcíme valamiféle elsőségre más keresztyén egyházfők között. Lapzár-takor Róma válaszárol még nem volt hír.

PROTESTÁNS SZÖVETSÉG

Október 12–15-én hittudományi tanácskozást tartottak Révkomáromban a Felvidéki [Magyar] Református Egyház meghívására. Közel negyven lelkes és világi személy gyűlt össze Európa tucatnyi országából. Az alkalmat kihasználva létrehozták a Nyugateurópai Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetségét, az európai szórványban működő magyarajkú protestáns gyülekezetek összefogására és közös képviselő-tére. Hangsúlyozták azonban, hogy sem a Külföldön [Európában] Élő Magyar Evangélikus Lelkigondozók Munkaközössége, sem a Nyugateurópai Magyar Református Lelkigondozói Szolgálat nem mond le önazonosságáról. Evangélikus részről jelen volt Londonból Pátkai Róbert ev. püspök, a K.É. M.E.L.M. elnöke is. www

POLITIKUSOK VÉDŐJE

Az 1935-ben szentté avatott Morus Tamást (Sir Thomas Moore) II. János Pál pápa október 31-én a politikusok védőszentjévé is előléptette. Morust eddig az ügyvédek védőszentjeként tartották nyilván. www

“Nem bocsátalak el, míg meg nem áldasz engem!”

Megbecsüljük-e az áldást?

Ebben az iszonyúan elgépiesedett világban saját magunkban is tetten érhetjük ezt: mechanikussá válnak cselekedeteink, viszonyulásaink, még az Istentiszteletünk gyakorlásában is. Az ismétlődő dolgok nagy veszélye a sematizálódás. Életünk során, és itt elsősorban a templomos hívőkre kell gondolni, hány Istentiszteleten vettünk részt, amelynek végén egyházi liturgiánk szerint kaptuk Isten áldását az ároni áldás szavaival:

“Áldjon meg téged az Úr és örizzen meg téged! Ragyogtassa rád orcáját az Úr és könyörüljön rajtad! Fordítsa feléd orcáját az Úr és adjon neked békességet!” (4Mózes 6:24-26.)

A 27. vers: “Így szóljanak nevemben és én megáldom őket.” Megrendültünk-e már egyszer is ennek az áldásnak komolyan vételével? Hittel magunkévá tettük-e már, vagy elszállnak az isteni áldó szavak a fejünk felett, és a szívünkig nem hatolnak le? Pedig az áldás: erőátadás. Isteni erők, ajándékok erővonalában élni, isteni közelségben, vezetésben járni.

Akit Isten megáld, és aki ezt komolyan veszi, hittel magáévá teszi, egész életére kiható többletet tapasztalhatja meg Isten mennyei világának. Az áldás ugyanaz, amit a tékozló fiú átélt, amikor otthonra talált Istennél és átélte azt, ami számára elképzelhetetlen volt: mindenem a tied! Isten világában nem sejtett gazdagság nyílt meg előtte. Az Újszövetség kegyelemnek nevezi, amit az Ószövetség áldásnak mond: az ember élhet Istenből.

Isten áldásában nemcsak ígéret van, nemcsak kap valamit az ember, hanem személyében lesz valami jelentős változás: áldás leszel, és életed maga lesz ajándék sokak számára. Isten ügyét a világon előre viszi, vagyis magának a világnak lesz jó-téteményelete és szolgálata. Micsoda távlata van tehát az áldásnak, itt látszik!

Isten “műve” Ábrahám, Izsák, Jákobon keresztül a történelemben jelenik meg. Istennek Ábrahámval kötött szövetségét Izsák maga is személyesen tapasztalja meg, amikor az Úr ezt mondta: “Én vagyok

atyádnak Ábrahámnak Istene. Ne félj, mert veled vagyok, megáldalak téged...” (1Mózes 26:24-25). Isten tehát most már az övé is; és bár nagy dolog áldást kapni, a legnagyobb dolog megismerni azt, akiben az Életet adta, akiben az Áldást nekünk juttatta: mert az Élet személy, maga Krisztus.

Az így áldást nyert elődök ellenpéldája Ézsau. Minden az övé volt az elsőszülöttség jogán, ami az Ószövetségben az isteni áldások hordozását jelentette, hatalmas kiváltságot. Ezt az áldást szerette volna Jákob mindenáron, s ezt nem értékelt Ézsau. Egyszerűen eladta egy tál lencséért, aminek értéke pénzben fel sem fogható. Vagyis, semmibe vette Isten kimondhatatlan ajándékát. Az Ószövetség szerint, aki így viszonyul Istenhez, az átkozott. Ez teljesedett be Ézsau életében is. Amit huzamosan semmibe veszünk, az egyszer csak teljesen elveszítjük.

Jákob viszont annyira becsülte és akarta az áldást, hogy hamis utakra is tért miatta. ezért szenvedett, de végül is Isten keze alá alázta magát, és ekkor valóban, valóságosan az Istentől kapható áldás átvétele előtt van. Kiderül, hogy Jákob is többet akar, mint csupán az áldást. Istent magát! Jákob küzd és kimondja a nagy szót: “Nem bocsátalak el, amíg meg nem áldasz engem” (1Mózes 32:27).

Késői utódok! Kezdjük-e megérteni, hogy Isten minden szükségünket teljesen kielégíteti áldásai teljességével, és megbecsüljük-e, személyesen magunkénak valljuk-e, elfogadva az ajándékot, amit az ároni áldásban minden Istentiszteletünkön nekünk kínál Isten ingyen kegyelemből?

Egyetlen ember sem élhet abból, amit az előző korszak hitvalló emberei mondtak és átéltek. Személyesen kell átélni és megtapasztalni, amit Isten ad, sőt elsősorban azt, Aki az Isten.

Áldásoddal megyünk, megyünk innen el,
Néked éneklünk boldog éneket.

Maradj mindig velünk,

Ha útra kelünk,

Őrizd életünk minden nap. (Ék. 553.)

Pásztor Jánosné (Evangélikus Élet)

Adományok nyugtázása

Köszönettel nyugtázzuk a 2000. szeptember 25-e és november 25-e között vett többféle adományt.

• AZ “ERŐS VÁR”-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$200: Özv. br. Bottlik Józsefné férje, br. Bottlik József emlékére (ON). **\$150:** Özv. Domján Sándorné fivére, Nt. Károlyfalvi Béla emlékére (ON). **\$70:** Özv. Brachna Gáborné férje, Nt. D. Brachna Gábor és leánya, Eti emlékére (OH). **\$50:** Özv. Domján Sándorné br. Bottlik József emlékére (ON), özv. Domján Sándorné dr. Csepely András emlékére (ON). **\$24:** Varga Lajosné (IL). **\$20:** Szeless György (OH). **\$18:** Juhász Teréz (OH). **\$14:** Özv. Beck Jánosné (OH), özv. Halmos Pálné (OH), dr. Szécsey Sándor (GA). **\$10:** N.-Fekete Miklós (NJ), Irsay Nandine belföldi előfizetésre (CA). **\$6:** Özv. Kiss Pálné (OH). **\$4:** Irsay Nandine (CA), Petri Ilona (OH). **\$3:** Özv. Csiszár Lászlóné (CA).

• AMEK TAGSÁGRA

2001: Gombocz István (SD), N.-Fekete Miklós (NJ), özv. Szikora Györgyné (OH).

• **A MAGY. EV. KONFERENCIA JAVÁRA**
\$135: N.N.

• EGYHÁZI ISKOLÁKRA

Bp.–Deáktér. **\$50:** Gombocz István (SD).

Szíves tájékoztatásul: Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat Erős Vár névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni.

Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia a hazai ev. egyházi iskolatűgy javára és alkalmilag — akár adományozók által is — meghatározott egyházi szükség enyhítésére szívesen továbbít adományokat. Csekket vagy pénzesutalványt Hungarian Conference–ELCA névre s **1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505** címre kell küldeni. A csekken kérjük az iskolát (Aszód, Békéscsaba, Bonyhád, Deáktér, Fásor, Győr, Nyíregyháza, Orosháza, Sopron) vagy a segélyadomány célját megjelölni. Minden adományért előre is hálás köszönetet mondunk. ☑

Egy gyermek születik nekünk, egy fiú adatik nekünk. Az uralom az Ő vállán lesz, és így fogják nevezni: Csodálatos Tanácsos, Erős Isten, Örökkévaló Atya, Békesség Fejedelme. Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége. Ézsaiás 9:7

Lapunk 70. évfolyama megjelenik a keresztyénség 2000., a magyar keresztyén államiság 1000. jubileumi évében.

ERŐS VÁR (USPS 178-560) is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@aol.com. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk fel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légitápostól évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Classic Printing Corporation, 6908 Engle Rd., Middleburg Heights, OH 44130. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap alatti címére küldendő:

Postmaster, send address changes to: Erős Vár, P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

Emlékezés Vörösmarty Mihályra

Kétszáz évvel ezelőtt, 1800. december 1-én, a fejérmegyei Kápolnásnyéken született a XIX. század magyar költészetének Arany János és Petőfi Sándor mellett legnagyobb alakja, Vörösmarty Mihály.

Élete külső eseményekben nem gazdag: egy halálosan nagy szerelem és kimondhatatlanul sok-sok munka, ami betölti életét. Már gyerekkorában sem praktikus ember, hanem inkább elvonuló és csendes, kötelességtudó. Éppen ezért küldik Pestre, a piaristák gimnáziumába, ahova Kossuth és később Petőfi is járt. Édesatyját, aki Nádasdy Mihály grófnak a gazdatisztje és bérlője volt, 16 éves korában veszíti el, és ettől kezdve önerejéből tartja fenn magát. Ő az első magyar író, aki tollából meg tud élni.

Nevelői állást vállal a Perczel-családnál, évekig vesződik a rábizott fiúkkal, s csak mikor magánúton elvégzi a jogot, válik meg tőlük, hogy ügyvédi gyakorlatot szerezzon. A Perczel-családnál töltött éve alatt ismerkedik meg Shakespeare, Schillerrel, Goethevel, de figyelemmel kíséri a korábbi magyar irodalmat is.

Könnyebben él, pedig már elfogódott első és legnagyobb szerelmének élményében. A lányt, Perczel Etelkát hatalmas vagyon válassza el a szegény versirogató ügyvédjelöltől. (Etelka jöllehet nem is szerette titkos imádóját, talán csak akkor ébredt érzései tudatára, mikor már másnak a menyasszonya.) Örömet, boldogságot nem hozhat ez a szerelem számára, de ösztönzője lehet. Etelka nélkül talán kevésbé szorgalmasan rótt volna egymás mellé a verssorokat, amelyek meghozták számára a "koszorút".

A megújhódott magyar irodalom még nem találta meg a XIX. században igazi költőjét. Készen volt a hajlékonyá művelt nyelv, értékes remekművek születtek már minden műfajban, megszületett az igazi irodalom, de még hiányzott az a lángész, aki mindezt egybefogja. A nemzeti romantika elindítójaként az 1825-ben megjelent "Zalán futása"-val Vörösmarty megeremti a honfoglalás eposzát. Ki ne emlékeznék az előhang pompás hexameterjére: *Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban? / Századok ültenek el, s te alattuk mélyen enyésző / Fénnyel jársz egyedül.*

Kisebb elbeszélő költeményei közül ismertebbek a "Szegény asszony könyve", "Petike", "Búvár Kund", és "Szép Ilonka", amely az eszményiesített női alak egyik legszebb példája: *Hervadása liliumhullás volt: / Ártatlanság képe és bánaté.* Ebben a költő "kínos emlék és kihalt remények" mögé történt elrejtőzését figyelhetjük meg.

Talán az osztatlan siker, elismerés hatására munkába, komoly férfimunkába veti magát, a nemzet hívó szava és a maga kötelességérzete is szólítja. Egyideig a Tudományos Gyűjteményt szerkeszti; dolgozik a kor nevezetes szépirodalmi lapjába, az Auróra, később a Tudományos Akadémia tagja lesz, majd az Athenaeum és a Szépirodalmi Figyelő munkatársa. Érdeme, hogy a fiatal Petőfit felkarolja, költői útján elindítja.

Ahogy halványodik emlékeiben Etelka képe, úgy fordul el költészetében lassan az epikától, s a dráma és a líra felé fordítja figyelmét. Számos mesterműve közül legismertebb az 1830-ban megjelent "Csongor és Tünde" drámája, amelynek nyelve a legcsodálatosabb magyar nyelv: hajlékony és kemény, harcos és síma egyszerre. Drámai munkái közül szintén figyelemre méltók kiváló Shakespeare fordításai: Julius Caesar és Lear király.

Igazi tehetsége és lelki beállítottsága azonban lírájában mutatkozik meg. Hazafias lírájának gyöngyszeme a "Szózat". Ebben él Vörösmarty a legtöbb ember számára; nincs magyar, aki legalább az első versszakát ne tudná. A "Keserű pohár" pedig Erkel Ferenc: Bánk Bán operája legismertebb áriájának nyújt méltó szöveget: *Ha férfilekedet / Egy hölgyre föltevéd, / S az üdvösségedet / Könnyelmün tépi szét...*

HOGY EGYEK LEGYENEK!

Közép- és Keletafrika evangélikus egyházai közösségének a nemrég tartott konferenciáján kihangsúlyozták, hogy ezen a területen egyetlen evangélikus egyházat kellene létrehozni. Máris tervbe vették egységes igerendek (perikópának) a kidolgozását, hogy Isteniszteleteken mindenütt azonos igéket olvassanak fel. A közösséghez 8 egyház tartozik Tanzániából, Madagaszkárból, Kenyából, Kongóból, Eritreából, Etiópiából, s Ruandából. Ezeknek az egyházaknak a lélekszáma meghaladja a hét milliót. LWI

MÁS REFORMÁTUSOK?

A Református Egyházak Világközössége (World Fellowship) és a Nemzetközi Református Közösség új, együttes szervezete a Református Világközösség. Ez ún. "evangéliumi" református egyházakat fog össze a Református Világszövetségen kívül. Az intéző bizottságban találjuk dr. Bartos Emilt Erdélyből és dr. Szabó Dániel konventi alelnököt Magyarországról. www

MEGTARTÓ SZÜLETETT: AZ ÚR KRISZTUS!

LUKÁCS 2:11

Férfikora delén szerelmes lesz mégegyeszer, 42 éves korában feleségül veszi a 17 éves Csajághy Laurát. Hozzá, "A merengőhöz" írja legszebb költeményeinek egyikét: *Hová merült el szép szemed világa? / Mi az, mit kétes távolban keres? Laura megkapta a legszebb nászajándékot — ahogy maga mondta —, amit csak kaphat menyasszony.*

A révbe jutott ember teljesen mégsem boldog. Testi-lelki betegség, búskomorság gyötri, amelyet az 1848-as szabadságharc tragikus kimenetele is fokoz. Mik voltak meghasonlásának okai? — alig tudhatni. Pesten hal meg 1855. november 19-én. De előbb elénekli leghatalmasabb költeményét. A "Vén cigány" hatyúdálából remény csendül ki, a reménytvesztett ember bizakodása. Idézzük az utolsó versszakot:

*Húzd, de mégse, — hagyj békét a húrnak,
Lesz még egyszer ünnep a világon;
Majd ha elfárad a vész harangja,
S a viszály elvérzik a csatákon,
Akkor húzd meg újra lelkesedve,
Isteneknek teljék benne kedve.
Akkor vedd fel újra a vonót,
És derüljön zordon homlokod.
Szívd teljék meg az öröm borával,
Húzd, s ne gondold a világ gondjával.*

Temetése valóságos nemzeti gyászünnep volt, a vesztes szabadságharc óta elélt nemzet első megmozdulása. **vitéz Bócsay Zoltán**

TORONTÓIAK, FIGYELEM!

Karácsonyi — evangélikus — Isteniszteletünket úrvacsoraosztással kivételes időpontban, azaz délelőtt 11:15 (¼12) órakor tartjuk meg a Bond Street 116.sz. alatti templomban. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Kérjük, hívják fel hittestvéreink, barátaink figyelmét is erre az időváltozásra. - *Erős vár a mi Istenünk!*

"ILDIKÓ KIS SZAKÁCSKÖNYVE"

A texas-yoakumi "Szentkereszt" (amerikai) Evangélikus Gyülekezet elhatározta, hogy anyagi segítséget nyújt három éve felszentelt és beiktatót másodlelkészének, Nt. Rigneyné Szántó Ildikónak idős szülei, Nt. Szántó Imre ny. légrádi (Zala m., Horvátországhoz csatolva) lelkész és felesége amerikai letelepedéséhez és előállható orvosi költségek biztosításához. Erre a célra gyülekezeti alapítványt létesítettek és amerikai "fundraiser" módon gyűjtöttek. Felbízatták Ildikó lelkészüket, hogy szerkeszsen szakácskönyvet helyi eladásra. Így jelent meg angol nyelven "Ildikó's Little Cookbook", magyar, horvát, s egyéb nyelvek receptjével. Szívesen ajánljuk olvasóinknak ezt a könyvecskét: ezzel is segítjük a terv megvalósulását. A könyv megrendelhető 9 US dollár beküldésével *Hungarian Conference—ELCA* néven és *1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505* címen. — Sz.

Az idők mesgyén

Nehéz nekünk tárgyilagosan foglalkozni az idő fogalmával, hiába tudjuk pontosan, hogy a nap huszonnégy órából áll, az óra pedig hatvan percből, pontosan kiszabott mennyiségben, mely fölött valahol Európában atomtöltetű óramű vigyáz. Ismerjük a greenwichi időt is; ehhez igazodik a földkerekség, hogy valamiképpen egyensúlyban legyen időszámításunk itt is, ott is, meg amott is.

De mégis egyéni valahogy az idő. Többnyire nincs belőle elég, szeretnénk a napba legalább huszonöt órát szorítani, vagy többet is. Az ifjúkor azért türelmetlen, mert lassan múlik az idő, az öregkor pedig azért panaszkodik, mert gyorsan peregnek az évek. A repülőtéren "sokat" kell várni, s amikor régenlátott kedvesünknek búcsút intünk, felsóhajunk, hogy milyen hamar repült el az idő. S tudjuk, bár talán tagadjuk, hogy földi életünk idejét nem mi szabjuk ki, hiába tusakodunk a mindent gyógyító eliksírért. Különösen megráz egy gyermek vagy ifjú halála, és megondolatlanul mondjuk öregembernél, hogy már itt volt az ideje...

Karácsony mindig arra figyelmeztet, hogy Isten számítása szerint, Aki az 1000 esztendő/1 nap arányában méri az időt, Krisztussal, eljöveteleivel beteljesedett az idő. Valami nagy kozmikus történés eszkekedett a világra, minden mássá lett, a Megváltó jött közenk, és ez magában hordja az ígéretet, hogy minden újjá lesz az idők végezetével, s akik hisznek Őbenne, a mennyei időtlenségnek lesznek az örökösei.

Miközben pedig karácsony ideje foglalkoztat bizonyára sokféle gondolattal közeledünk az évek mesgyéjéhez. Nem akármi-lyen átkerülés ez az idejé az ó évből az új évbe. Ritka és kiváltságos tanúi lehetünk nemcsak év, vagy évtized, hanem még évszázad, sőt évezred váltásának. Van aki aggódással, van aki reménységgel lépi át ezt a mesgyét. Mit is hozhat a jövő? Majd belegabalyodunk megint a múltó idő érzékelésébe, hogy abból nincs elég vagy éppen túlságosan sok is. Tulajdonképpen tehetetlenek vagyunk az idővel szemben. Már aki! Mert bele is lehet illeszkedni az időbe: igyekezettel, imádsággal, szolgálattal, szeretettel, békességgel, könyörületességgel, egymás felkarolásával, jó példák mutatásával, s mindeneket meghaladóan Istennek aláztos dicséretével. Mert Ő elégíti ki minket minden körülményben, minden időben. Ahogy a zoltáríróval együtt valljuk (Zs. 31:16):

"Életem ideje kezdedben van, ó, Uram, hűséges Isten!" ... a harmadik évezredben is ...

—t—a

Személyi hírek

• Nagy szeretettel köszöntjük szörványevangélikusságunk közösségében Nt. Szántó Imre ny. lelkésztestvérünket és feleségét, Katalin asszonyt, akik október végével a horvátországi azaz, az egykori zalamegyei Légradról hosszabb időre települtek ide leányukhoz, Nt. Rigney Carlosné sz. Szántó Ildikóhoz a texasi Yoakumba. Ott a Szentkereszt Ev. Gyülekezet is különös szeretettel fogadta az idős lelkészpárt, s a maguk körében komoly anyagi hozzájárulással tették lehetővé ezt a családi egybekerülést. Isten éltesse az érkezteteket és áldja őket a családi és gyülekezeti szeretetkörben.

• A Nyugatclevelandi Magyar Ev. Gyülekezetben november 12-én rendezett bensőséges ünnepélyen mondott köszönetét Cleveland magyar társadalma a mindenki által tisztelt és nagyrabecsült Volosin Lenkének, a Magyar Kultúrterek elnökének mindazért az áldozatos munkáért, pártfogásért, támogatásért, melyekkel éveken át karolt fel minden érdemes magyar ügyet, kezdeményezést, vagy vállalkozást. Az ünnepeltnek díszoklevéllel Böjtös László tb. főkonzul, méltatással dr. Palasics János az Egyesült Magyar Egyetek részéről, s köszöntéssel többek között a Nyugatoldali Magyar Református Gyülekezet és a Magyar Klub is kifejezte hálás elismerését. Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia és az *Erős Vár* részéről készségesen és szeretettel csatlakozunk azokhoz, akik Volosin Lenke szolgálataért Istennek hátát adnak és életére Istentől sok áldást kívánnak.

• Megszomorodott szívvel búcsúztunk el a Torontói Magyar Ev. Gyülekezet kedves barátjától és jóakarójától, apáthi-kéri br. Bottlik József Johannita jogilovagtól, akit 76. életében november 1-én hirtelen szólított mennyei Ura az örökkévalóságba. Benne br. Bottlik Józsefné, az ev. gyülekezet felügyelője szeretett élettársát, a torontói Magyar Egyesült Egyház négyévtizeden át volt presbiterét és gondnokát, a magyar társadalom közbebsben álló tagját, a fasori öregdiákok egykori iskolatársukat, s mindnyájan egy józan gondolkodású, hitében különösen is erős, tudatos magyar embert vesztettünk el. De gyászunkon erőt vesz az ige üzenete, amint Krisztus mondja: "Én ismerem az én juhaimat ... és senki nem ragadhatja ki őket a kezemből." Ebben a bizonyosságban nyugodjék ő békében és ez a bizonyosság vezessen mindnyájunkat is az örökélet felé. ■

Sajnáljuk, hogy anyagtorlódás/lapterjedelem miatt több értékes cikk/írás közlésétől el kell tekintenünk. A szerzők elnézését kérjük. — Szerk.

A.M.E.K. TAGSÁG

"Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagságát olyan ... magánszemélyek alkotják, akik a Konferencia hitvallási alapjával egyetértenek és a Konferenciában való tagságukat igénylik."

Szívesen hívjuk hittestvéreinket, hogy a Konferenciában tagságot vállaljanak: így tölti be ez a szervezet rendeltetését, mint az észak-amerikai magyar evangélikusok szörványközössége. Az évi tagsági díj \$20 (US vagy kanadai), mely magában foglalja az *Erős Vár*-ra való előfizetést is. Csekket "tagság" vagy "membership" megjelöléssel a lap nevére és címére szíveskedjenek küldeni. Aki 2001-re megújítja előfizetését, gondolja meg, nem lenne-e AMEK taggá. Aki pedig már előfizetett 2001-re és AMEK tag kíván lenni, szíveskedjék pótlólag beküldeni US\$14-t vagy CAS10-t tagsága érvényesítésére.

Emlékeztetjük az AMEK tagokat, akiknek 2000-rel lejárt a tagságuk, hogy azt megújítani szíveskedjenek. A lap címszalagján a törzsszám utáni "M" betű jelzi az AMEK tagokat.

IMÁDKOZZUNK!

Mennyei Atyánk! Ébreszd fel szívünket, hogy örömmel készüljünk megszületett Fiad jövetelére és megújult lélekkel szolgáljunk Neked Óaltala, Aki Veled és a Szentlélekkel, egy igaz Isten, él és uralkodik örökkön örökké. Amen.

KÖNYVPIAC

Íratterjesztésünkben megrendelhető az alábbi könyvek @ US\$5 beküldésével (kivéve, ahol más ár van feltüntetve). Csekket, pénzesutalványt kérjük *Hungarian Conference-ELCA* névre és 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505 címre küldeni. (Egyes könyveknél a rendelés kiállítás eltarthat néhány hétig.)

Biblia, teljes, újfordítás.
Újszövetség, Károlyi-Ceglédi szöveg.
Brachna Gábor: Útmutató bibliaolvasáshoz.
Fabiny Tamás: Keken András életregénye.
Gémes István: Hiszek. US\$10.
Gémes István: Jézus és Pál. US\$18.
Herényi István: Egyházjogi tükör.
Keken András: Deákteri eskü.
Kemény Péter: Negyedórak Isten előtt.
E.J. Kunos: Missionary Memoirs. US\$20.
Mirák Katalin: Nem voltam egyedül I.
Mirák Katalin: Nem voltam egyedül II.
Molnár Rudolf: Egyháztörténeti arcképcsarnok.
Ordass Lajos: A keresztfá tövében.
Ordass Lajos: Válogatott írások II. US\$16.
Ordass Lajos: Jó hír a szenvedőknek.
Ordass Lajos: Önéletrajzi írások II.
Pósfay Gy.: A földön élő egész egyház. US\$14.
Rózse István: A halál árnyékának völgyében.
Terray László: Izrael és az evangélium. US\$2.
Terray László: Küldetésben.
Terray László: Nem tehettem mást.
L. Terray: He Could Not Do Otherwise. US\$25.
Túröczy Zoltán: Ne félj.
Vajta Vilmos: Amíg időnk van. US\$16.
Veöreös Imre: A harmadik út.
Veöreös Imre: A középpont felől.

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• A Magyarországi Evangélikus Egyház elhagyva 48 éve reánkényszerített kétkerületes múltját, ezentúl három egyházkerületre osztva működik; ezek a következők: A Nyugati (Dunántúli) Ev. Egyházkerülethez tartozik a győr–soproni, a fejér–komáromi, a somogy–zalai, a vasi, s a veszprémi ev. egyházmege. Az egyházkerület püspöke Ittész János, győri székhellyel. Az Északi Ev. Egyházkerülethez tartozik a budai, az északpestmegeyi, a délpestmegeyi, a nógrádi, s a borsod–hevesi ev. egyházmege. Az egyházkerület püspöke D. dr. Harmati Béla, budapesti (budai) székhellyel. A Déli Ev. Egyházkerülethez tartozik a hajdú–szabolcsi, a keletbékési, a nyugatbékési, a bács–kiskun, a tolna–baranyai, s a pesti ev. egyházmege. Az egyházkerület püspöke D. dr. Harmati Béla, budapesti (pesti) székhellyel.

• A Bp.–Erzsébetváros számára készülő címer tervében többféle heraldikai jel között egyetlen vallási jellegűt lehet találni, mégpedig a menórát. Ez ellen egyházi vezetők tiltakoztak, hogy ez a tervezett forma megosztja a kerület lakóit. A tiltakozó levelet római katolikus, görög katolikus, református, s baptista egyházi vezetőkkel együtt Szirmai Zoltán, fasori lelkész, a pesti ev. egyházmege esperese is aláírta.

• November elején a történelmi egyházak (katolikus, református, evangélikus) és a zsidó felekezet vezetői Orbán Viktor miniszterelnökkel tárgyaltak időszerű egyházi témákról. Különös hangsúlyt kapott az a kérelem, hogy az egyházi kegyhelyek védelmében azok rombolói ellen a törvény teljes szigorával lépjenek fel, mind a belügy-, mind az igazságügyminisztérium bevonásával. Szó volt még az ingatlanrendezés felgyorsításáról, a kórházlelkészi szolgálat felállításáról, a családpolitikáról, a határon túli magyarságról, s az európai integráció kérdéseiről is.

• Egy, a keresztyén értelmiségek egymás közötti kapcsolatáról végzett egyházszociológiai felmérésből a legpozitívabb kép az evangélikusokról alakult ki. Biztatónak mutatkozott az is, hogy a felekezetek egymásról

alkotott felfogásában a harmonizáló és pozitív tendenciák jelentek meg túlsúlyban.

• A hajdú–szabolcsi ev. egyházmegeben újirավաստották esperessé Bozorády Zoltán nyíregyházi lelkészt.

• Gyónon, Zsedényben, Tófüm felújított templomát, Balatonbogláron új lelkészlakását, Soltvadkerten új gyülekezeti házát ("Találkozások Háza" néven) vette ünnepélyesen használatba, Nagyszénáson a templomépítés 100. évfordulóját ünnepelte az ev. gyülekezet. Győrről ünnepség keretében helyezték el az új egyházkerületi székház alapkövét.

• Meghalt D. Dóka Zoltán ny. hévízgyörki, Tóth Sándor ny. mezőlaki, Józsa Márton ny. síófoki ev. lelkész.

• Kőszegen dr. Kelemen Péter, Balatonboglár–Hács–Somogyvámoson Aradi György (volt csikágói ösztöndíjas) az ev. gyülekezet új lelkésze.

• A Magyarországi Evangélikus Egyház és a Bajor Evangélikus Egyház közötti testvéregyházi szerződést újabb öt évre meghosszabbították. Az eredeti szerződés három évre szólt, 1992-ben kötötték meg, majd 1995-ben öt évre történt meg az első meghosszabbítás. A mostan meghosszabbított szerződés aláírója bajor részről dr. Friedrich Johannes püspök és magyar részről D. dr. Harmati Béla püspök volt.

• Kocsik Mónikát Cinkotán, Farkas Sándort, Farkasné Körösi Krisztinát, s Turi Krisztinát Kiskőrösön, Nagyné Bácskai Zsuzsannát Orosházán, Erdélyi Csabát Bp.–Zuglóban, és Eszlényi Ákost Csomádon D. dr. Harmati Béla a Déli Egyházkerületben szentelte lelkésszé.

• A reformáció emlékezete alkalmából A pesti vigadóban tartott protestáns kulturális esten dr. Mádl Ferenc államelnök volt az ünnepi szónok.

• A Magyar Katolikus Egyház és a Magyar Bibliatársulat tagegyházai közösen adták ki Lukács evangéliumát polyglott, azaz hat fordítást tartalmazó formában. A hat fordítás: Káldi György 1782-es szövege, a Békés–Dallos szöveg, és a katolikus új fordítás, továbbá a vizsolyi Biblia (1590) szövege, az 1908-ban revidált Károli-fordítás, s az 1990-es újfordítású szöveg. A kiadást együtt intézte a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, a Szent István Társulat, s a Magyar Bibliatársulat.

• A Nemzeti Örökségünk sorozatban megjelent *Templomok a történelmi Magyarországon* c. albumban 95 templomról kapunk hiteles képet a történelmi Magyarországon létező (vagy létezett?) több mint ezer templom közül. Bemutat a könyv 9 evangélikus templomot is, közöttük a bp.–deáktérít.

• Újlengyelen új közös evangélikus–református templomot szentelt fel dr. Hegedűs Lóránt ref. és D. Szabik Imre ev. püspök a helyi evangélikus és református gyülekezet együttes használatára.

• Az [ev. törvényhozó] Zsinat szeptemberi ülészakánának egyik jelentős határozata az volt, hogy az országos felügyelői posztot új keretek között megtartotta és a jelenlegi országos felügyelő, dr. Frenkl Róbert mandátumát 2006-ig meghosszabbította.

• A budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemen a jelenlegi tanévben tizenkilenc az elsőéves teológiai hallgatók száma.

• Október 20-tól napi 24 órán át rendszeresen sugározza műsorát a Magyar Katolikus Rádió, Egerből.

• Dr. Mádl Ferenc államelnök Dávid Ferenc unitárius egyházalapító halálának 421. évfordulója alkalmából a Pestszentlőrincen tartott ünnepségen hiányolta, hogy az unitárius egyházat nem sorolják az ún. "történelmi egyházak" közé. A magyar honi unitárius egyházhoz 11 egyházközségben és 50 szórványközségben kerekén 25.000 lélek tartozik.

Ev. Élet & al.

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: **Juhász-Shepherd Ferenc**

Templom és lelkészi hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnap i Istentisztelet délelőtt 10 órakor, angol/magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonszáma: 561-7316. A lelkész otthoni telefonszáma: 941-2212.

Karácsony ünnepe most nagyon sötét éjszakában találja a világot. A világ sűrű sötétségben élő emberekből áll, akik világosságra várnak. De elér bennünket a jele annak is, hogy az emberek mindenütt várják a világosságot. Az emberek egyik tábora keletről várja a fényt. Mások arra esküsznek, hogy nyugatról kell jönnie. Karácsonykor a fény felülről jött. A mennyből jött. Olyan emberekhez, akik még tudnak fényt nézni. Nem azokhoz, akik aludtak, hanem azokhoz, akik virrasztottak. Ha mi ezen a karácsonyon valóban Isten szeretetének a világosságára vágyakozunk, akkor virrasztó lelkünknek felfelé kell néznie. Csak onnan jöhet a világ világossága! Kint a világban tülekedés, szívtelenség, ijesztő árnyak, és sok más akadály ellenére is — karácsony van! Mert ahol megszólal a karácsonyi evangélium, ott a zengő szőlő mögött felénk dobog Isten szerető szíve. És ez a karácsony! Örvendezzünk hát minden hívővel a mi mennyei Megváltónk születésén!

• Ünnepi Istentiszteleteink: **Ádvent 1., 2., és 3. vasárnapján, december 3., 10., 17-én** de. 10 órakor, összevont angol-magyar Istentisztelet. **Szentestén, december 24-én** du. 3 órakor összevont angol-magyar, gyertyafényes ünnepi Istentisztelet úrvacsoraoasztással. **December 31-én** reggel 10 órakor összevont angol-magyar, ó- és újévi Istentisztelet. • **Nem tartunk Istentiszteletet** sem december 24-vel, sem december 25-én reggel. • Betegeink számára Úrvacsorát szolgál ki a lelképásztor; hívjuk egyeztetés végett minél előbb lakásán: (216) 941-2212. • Áldásokban gazdag karácsonyt és új esztendőt kívánunk minden magyar keresztyén testvérünknek. — JSF.

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: **Tamásyné Molnár Éva**

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkészi hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. Úrvacsor-

IMÁDKOZZUNK!

Istenünk! Kegyelmed tartott meg az óévben, a Te ajándékd az új esztendő. Hálás szívvel mondunk köszönetet igrálmadért. Urunk, Jézusunk! Tarts meg minket szeretetedben, hogy igédet mindennap halljuk és cselekedjük, mert a Te igéd örök és örök életet munkál. Segíts, Szentlélek Isten, hogy az új év minden napján hitben járjunk és mindent Jézus nevében cselekedjünk mennyei Atyánk dicsőségére. Ámen.

raosztás minden hó első vasárnapján és az ünnepeken.

Itt a karácsony! Itt a Megváltó! Szálljon az égig boldog énekszó! Eljött a mennyből, emberré lett, Ő hoz a földre békességet! Itt a Megváltó! Itt a szeretet! Elhagyott, árva, senki nem lehet! Eljött a mennyből, emberré lett, Ő hoz a földre békességet! • November 5-én vendégünk volt dr. **Jeszenszky Géza** washingtoni magyar nagykövét és felesége. Részvettünk az Isteniszteleten és köszöntötték a gyülekezetet. Isten áldása kíséri szolgálataikat. • November 12-én **Volosin Lili** tiszteletére rendeztünk ebédet. Ennek keretében Böjtös László tb. főkonzul, gyülekezetünk presbitere díszoklevéllel tüntette ki őt a magyarságért végzett önfeláldozó munkájáért. Dr. Palasics János mondott méltató beszédet, s Nt. dr. Szabolcs Kálmán volt a műsorvezető. Holcz Vera kántorunk Liszt-művel köszöntötte az ünnepeltet. Eúton is gratulálunk Lilikének; megköszönjük Istennek, hogy példaadó hűséggel és szeretettel szolgál közöttünk ma is. Isten szeretete legyen továbbra is övele. • Beteg testvérünk **Tomaschek Margit**. Az Úr-isten gyógyító kegyelmébe ajánljuk, imádságban hordozzuk. • Minden hónap első keddjén este 7-kor nők számára van bibliaóra. • Minden pénteken du. 3-tól 5-ig magyar óvoda és iskola működik gyülekezetünkben. 11 gyermek vesz már részt, bármikor be lehet kapcsolódni, korhatár 2 év. Hálásak vagyunk **Berke Andrásnak**, aki rendszeresen besegít ebbe a gyermekmunkába. Isten áldja meg egyéni és családi életét! • December 17-én a magyar Istenisztelet után karácsonyi szeretetvendégséget tartunk: **Gyarmathy Erzsébet** látja vendégül a gyülekezetet. • **KARÁCSONYI ISTENTISZTELETEK:** 24-én, vasárnap de. ½10-kor angol-, ¾11-kor magyarnyelvű Istenisztelet (ebben megkereszteljük Cszimadia Károly és Stace gyermekét, Károlyt), éjjel 11-kor angolnyelvű Istenisztelet úrvacsoraosztással. 25-én és 26-án, mindkét ünnepen de. ¾11-kor magyarnyelvű Istenisztelet úrvacsoraosztással. • Az Úristen adjon mindannyiunknak békességet, igazi, meghitt örömet a megszületett Krisztusban! Lelkipásztori szeretettel és imádsággal: T&Z.

TORONTO

Lelkész: **Bernhardt Béla** főesperes

Templom: 116 Bond St. Lelkészi hivatal (minden posta ideküldendő): 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505, USA; tel.: (216) 221-3178. Felügyelő: Bottlik Józsefné; tel.: (416) 484-1540. Istenisztelet, július-augusztus kivételével, a hónap második és negyedik vasárnapján du. 4 órakor.

November 12-i Isteniszteletünk keretében emlékeztünk meg gyülekezetünk jövőjéről és támogatójáról, br. Bottlik Józsefről, Johannita jogilovagról, akit november 1-én szolgált el Ura az örökkévalóságba. Szépszámu gyülekezetben osztottuk meg a gyászt és a feltámadás hitét özvegyével, br. Bottlik Józsefnével, felügyelő-asszonyunkkal, rokonaival, s barátaival is. Elhunyt testvérünk nyugodjék Isten békéjében! • **FELHÍVJUK A FIGYELMET, HOGY KARÁCSONY-ÜNNEPI ISTENTISZTELETÜNKET, EGYBEKÖTVE ÚRVACSORAOSZTÁSSAL, DECEMBER 24-ÉN KIVÉTELESEN DE. 11:15, AZAZ ¼12-KOR TARTJUK MEG.** • A torontói magyar keresztyén egyházak 32. ökumenikus Isteniszteletüket 2001. január 22-én tartják meg, du. 4 órakor. Az Istenisztelet helyét később hirdetik meg. • Gyülekezetünk évi rendes közgyűlésére 2001. február 11-én kerül sor, közvetlenül az akkor esedékes Istenisztelet után. Szíveskedjenek ezt a dátumot is előjegyezni. • *Ez a karácsonyi vigasza és buzdítása: "Ahol Ő, Jézus Krisztus, megjelenik, ott meghátrál a bűn. Ahol Ő hirdeti békességet, ott véget ér minden nyugtalanság. Ahol Ő lesz az Úr az ember életében, ott minden — minden — jóra változik."* [Ordas L.] • Legyen mindnyájunk karácsonya áldott és újlesztendeje békés! Erős vár a mi Istenünk! — BB. □

LEGKÖZELEBBI LAPZÁRTA
2001. JANUÁR 15-ÉN

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

ÚJ ÉVEZRED, ÉVSZÁZAD, ÉV KEZDETE

2001. JANUÁR

1. Jézus neve ünnepe – Új év napja
Filippi 2:9-13 – Lukács 2:21

2. 8. Zsoltár – Lukács 3:1-6

3. 2Mózes 2:1-10 – Lukács 3:7-14

4. 1Mózes 21:1-7 – Lukács 3:15-20

5. 1Mózes 9:12-17 – Lukács 3:21-28

6. VÍZKERESZT ÜNNEPE

Efezus 3:1-12 – Máté 2:1-12

VÍZKERESZT U. 1. VASÁRNAP

Heti ige: Róma 8:14

7. Ap.Csel. 8:14-17 – Lk. 3:15-17,21-22

8. János 3:22-30 – Lukács 4:1-21

9. Józsué 3:9-17 – Lukács 4:22-30

10. Róma 8:26-30 – Lukács 4:31-37

11. Márk 10:13-16 – Lukács 4:38-44

12. János 10:30-39 – Lukács 5:1-11

13. Máté 6:6-13 – Lukács 5:12-16

VÍZKERESZT U. 2. VASÁRNAP

Heti ige: János 1:17

14. 1Korinthus 12:1-11 – János 2:1-11

15. 5Mózes 4:5-13 – Lukács 5:17-26

16. Márk 2:23-28 – Lukács 5:27-32

17. Galata 5:1-6 – 5:33-39

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT KEZDETE

18. Máté 17:24-27 – Lukács 6:1-11

19. János 7:1-13 – Lukács 6:12-16

20. 5Mózes 33:1-4 – Lukács 6:17-26

VÍZKERESZT U. 3. VASÁRNAP

Heti ige: Lukács 13:29

21. 1Korinthus. 12:12-27 – Lukács 4:14-21

22. Ézsaiás 19:19-25 – Lukács 6:27-36

23. 1Királyok 17:8-16 – Lukács 6:37-42

24. Ruth 1:1-21 – Lukács 6:43-49

25. Róma 16:25-27 – Lukács 7:1-10

AZ ÖKUMENIKUS IMAHÉT VÉGE

26. Ézsaiás 45:14-21 – Lukács 7:11-17

27. Jelenések 15:1-4 – Lukács 7:18-23

VÍZKERESZT U. 4. VASÁRNAP

Heti ige: Zsoltár 66:5

28. 1Kor. 12:27–13:13 – Lukács 4:20-30

29. Máté 21:18-22 – Lukács 7:24-35

30. Máté 8:28-34 – Lukács 7:36-50

31. Jeremiás 5:20-22 – Lukács 8:1-3

2001. FEBRUÁR

1. János 6:16-21 – Lukács 8:4-15

2. Jézus bemutatása a templomban

Zsidók 2:14-18 – Lukács 2:22-40

3. Ézsaiás 51:1-6 – Lukács 8:16-25

VÍZKERESZT U. 5. VASÁRNAP

Heti ige: 1Korinthus 4:5

4. 1Korinthus 15:1-11 – Lukács 5:1-11

5. 2Korinthus 3:12-18 – Lukács 8:26-39

6. János 1:43-51 – Lukács 8:40-56

7. János 3:31-36 – Lukács 9:1-9

8. Jelenések 1:1-8 – Lukács 9:10-17

9. János 8:12-20 – Lukács 9:18-27

10. 4Mózes 6:22-27 – Lukács 9:28-36

VÍZKERESZT U. 6. VASÁRNAP

Heti ige: Jeremiás 15:20

11. 1Korinth. 15:12-20 – Lukács 6:17-26

12. 5Mózes 7:6-12 – Lukács 9:37-45

13. Zsidók 12:12-17 – Lukács 9:46-50

14. Máté 10:40-42 – Lukács 9:51-56

15. 1Korinthus 3:1-8 – Lukács 9:57-62

16. János 2:13-22 – Lukács 10:1-16

17. 1Korinthus 1:26-31 – Lukács 10:17-20

VÍZKERESZT U. 7. VASÁRNAP

Heti ige: Dániel 9:18

18. 1Kor. 15:35-38,42-50 – Lk. 6:27-38

19. 5Mózes 32:44-47 – Lukács 10:21-24

20. 2Mózes 7:1-13 – Lukács 10:25-37

21. Márk 6:1-6 – Lukács 10:38-42

22. Ézsaiás 28:23-29 – Lukács 11:1-13

23. János 12:34-36 – Lukács 11:14-23

24. Mátyás apostol emléknapja

Ap.Csel. 1:15-26 – Lukács 6:12-16

VÍZKERESZT U. UTOLSÓ VAS.

URUNK SZÍNEVÁLTOZÁSA

Heti ige: Ézsaiás 60:2

25. 2Kor. 3:12-4:2 – Lukács 9:28-36

26. Márk 4:21-25 – Lukács 11:29-36

27. Máté 11:16-19 – Lukács 11:37-54

28. 2Péter 1:2-11 – Lukács 12:1-12 (L.&RCL)

A szerkesztéstől

Szeretettel kérjük, hogy a csatolt "befizetőlapot" megfelelően kitöltve csatolt csekkel vagy pénzesutalvánnyal együtt a válasborítékban beküldeni szíveskedjenek. Legyen hálaadás mindnyájunkban, hogy az *Erős Vár* immár 70 éve szolgálhatta az északamerikai magyar evangélikusságot és másokat is olvasótáborunkban. Jó rendezni az előfizetéseket és még a hátralékokat, ha vonatkozik. S tegyék meg gondolás tárgyává, hogy szórványközösségünk erősítésére, nem lennének-e az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia tagjaivá (az évi 20 dolláros tagdíjban az előfizetés is benne van). A lapkiadás mellett az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia egyéb tevékenységét még a tagdíjakat is meghaladó szeretetadományokból végezheti csak. Előre is köszönetet mondunk minden befizetésért. — Sz.